

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Aneignung der Grammatik in Deutsch als Fremdsprachenunterricht mittels grammatischer Spiele**

Autorka práce: **Zdeňka Španingerová**, studentka Pedagogické fakulty UK Praha (studijní obor: učitelství VVP pro střední školy)

Vedoucí práce: **PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.**

Odevzdání práce: **listopad 2009**

Autorka diplomové práce Zdeňka Španingerová se věnuje **procesu osvojování gramatiky německého jazyka s využitím her ve výuce**. Předložená diplomová práce zahrnuje oblast lingvodidaktickou s „praktickým“ vyústěním do výuky (analýza vybraných učebnic z hlediska prezentované gramatiky a využití gramatických her). Autorka zpracovala „sbírku“ her zaměřených na procvičování a upevňování gramatických jevů. Snažila se vytvořit inventář jazykových her, které považuje autorka za efektivní a které lze ve výuce snadno realizovat s cílem v konečné fázi učinit výuku gramatiky zajímavější a i zábavnější.

V **teoretické části** diplomové práce vymezuje autorka pojmy „gramatika“, „hra“, „jazyková hra“ a „gramatická hra“ a v souvislosti s typologií her uvádí fáze výuky, ve kterých lze hry vhodně a účelně uplatnit. Dále se snaží o klasifikaci her podle určitých kritérií. Kromě prostorových a i materiálních podmínek je jedním z kritérií věk žáků a vztah mezi věkem žáků a volbou jazykové hry (jistě určité typy her je možné efektivně využívat v mladším školním věku a určité typy konverzačních a kompozičních her a her se soutěživými prvky se s úspěchem využívají ve výuce dospělých). Domnívám se, že dalším důležitým kritériem pro určení vhodnosti či nevhodnosti té které hry, je i dosažený stupeň ovládnutí němčiny. Této problematice se věnuje podrobněji v kapitole 3, jakož i otázce vhodné organizace výuky, resp. volby adekvátních sociálních forem (kapitola 4). 5. kapitola uvádí na základě prostudované literatury typologii her a uvádí příklady her využívaných v jednotlivých fázích vyučovací hodiny, ve kterých jsou uplatněny různé organizační formy výuky. Lze konstatovat, že tyto části diplomové práce mají již značně **praktický charakter**. Za pozitivní prvek práce lze považovat přehled 20 gramatických her a jejich možnosti „nasazení“ do výuky z hlediska věku, cíle a stupně výuky, využití pomůcek, sociálních forem a času na realizaci herního úkolu (str. 57).

V další části práce se Zdeňka Španingerová věnuje hrám a jejich roli ve vyučovacím procesu, včetně jejich didaktické funkce (využitím her v různých fázích výuky včetně přípravy, kterou si herní aktivity vyžadují). V kapitole 7 jsou shrnuty zkušenosti s výše uvedeným výčtem her (vzhledem k cíli výuky, reakcím žáků, atmosféře ve třídě, motivace/aktivizace žáků...). V kapitole 8 analyzuje autorka učebnicové soubory (5 souborů: Themen aktuell 1, Sprechen Sie Deutsch? 1, Studio d A1, Tamgram 1A a 1B a Schritte international 1) na základě určitých kritérií, ale vymezení těchto kritérií je bohužel formulováno poněkud zavádějícím způsobem. V tabulkách (str.67, str.69, str.72, str.75, str.78) je již klasifikace jasná a přehledná. Vyústěním analýzy je tabulka na str.80, která uvádí počet her podle kritérií uvedených v teoretické části práce. Podle zjištění autorky je v učebnicových souborech prezentováno nejvíce her lexikálních (což bylo možné i očekávat), ale za zajímavé a i z hlediska cílových kompetencí pozitivní zjištění lze považovat, že se objevují v poměrně hojné míře v učebních materiálech i hry konverzační. V oblasti gramatického učiva jsou herní aktivity uplatňovány nejvíce u předložek, číslovek, nejméně pak u časování sloves (viz graf na str.82).

Závěr: Diplomantka dostatečně prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou. Teoretická část diplomové práce plynule přechází do části praktické, lépe řečeno počínaje 3. kapitolou tyto části splývají. Teoretická část a praktická (didaktická) část práce nejsou zcela vyvážené, nicméně i rozsahem menší část teoretická poskytla solidní zázemí pro zpracování části praktické.

Uspořádání práce se je logické. Rozsah diplomové práce splňuje základní parametry (90 stran včetně seznamu primární a sekundární literatury). Práce je doplněna přílohami (bez uvedení seznamu). Diplomová práce je psána německy a je doplněna resumé v češtině (polovina normostrany – mohlo být zpracováno podrobněji). Diplomová práce Zdeňky Španingerové je zpracována pečlivě, ale bohužel se v textu vyskytují formulační nejasnosti a drobné formální nedostatky (v tabulce chybí rozdělení slov).

Diplomovou práci autorky Zdeňky Španingerové lze hodnotit **celkově pozitivně** a proto je možné doporučit její práci k obhajobě.

PaedDr. Dagmar Švermová

V Praze dne 6.12.2009